

**ILUSTRASI DALAM BAHAN BACAAN PENDIDIKAN KANAK-KANAK : SATU
KAJIAN TENTANG ILUSTRASI BUKU TEKS SEKOLAH RENDAH TAHAP DUA
(10 HINGGA 12 TAHUN) TERBITAN DEWAN BAHASA DAN PUSTAKA**

**NOR ZALIZA BT. MD. NOR
96149706**

**PROGRAM IJAZAH SARJANA MUDA
FAKULTI SENI LUKIS DAN SENI REKA (GRAFIK)
UNIVERSITI TEKNOLOGI MARA
KAMPUS ALOR GAJAH
OKTOBER 2000**

ILUSTRASI DALAM BAHAN BACAAN PENDIDIKAN KANAK-KANAK : SATU
KAJIAN TENTANG ILUSTRASI BUKU TEKS SEKOLAH RENDAH TAHAP DUA (10
HINGGA 12 TAHUN) TERBITAN DEWAN BAHASA DAN PUSTAKA

NOR ZALIZA BT. MD. NOR
96149706

Tesis ini dikemukakan kepada Fakulti Seni Lukis dan Seni Reka Grafik, Universiti
Teknologi MARA sebagai memenuhi sebahagian daripada keperluan Ijazah Sarjana Muda
Seni Reka Grafik.

1. Diperiksa oleh	Tarikh
2. Diperiksa oleh	Tarikh
3. Diperiksa oleh	Tarikh

Dekan
Fakulti Seni Lukis dan Seni Reka (Grafik)
Universiti Teknologi MARA
40450 Shah Alam
Selangor Darul Ehsan

SINOPSIS

Dalam mata pelajaran TESIS 471 ini menerangkan tentang ilustrasi yang digunakan dalam bahan bacaan pendidikan kanak-kanak di mana satu kajian telah dibuat iaitu mengenai ilustrasi buku teks sekolah rendah tahap dua (10 hingga 12 tahun) yang telah diterbitkan oleh Dewan Bahasa dan Pustaka.

Masalah penyelidikan : Tujuan kajian ini dibuat adalah untuk mengetahui bagaimanakah pengaruh penggunaan ilustrasi terhadap mental dan emosi kanak-kanak seterusnya mengetahui bagaimana kesan baik dan buruknya penggunaan ilustrasi ini kepada kanak-kanak. Di samping itu juga ia bertujuan untuk mengetahui tentang hubungkait di antara bahan bacaan pendidikan ini dengan penggunaan ilustrasi dalam meningkatkan mutu pelajaran kanak-kanak. Selain dari itu juga penyelidikan ini dijalankan bertujuan untuk mengenal pasti teknik-teknik yang sesuai digunakan dalam menghasilkan ilustrasi dalam bahan bacaan pendidikan ini agar setiap mesej yang hendak disampaikan akan mudah difahami oleh kanak-kanak dan juga ia dilakukan untuk mengetahui pandangan dan pendapat ibu bapa terhadap kesesuaian penggunaan ilustrasi dalam bahan bacaan pendidikan ini.

Kesignifikanan penyelidikan : Penyelidikan yang dijalankan ini memberi banyak kepentingan kerana ia dapat membuka minda kita sebagai golongan pelajar melalui penyelidikan yang telah dibuat dari segi pembacaan dan juga temubual dengan orang-orang tertentu terutamanya kakitangan yang bertugas di Dewan Bahasa dan Pustaka. Ia juga dilakukan untuk memberi kesedaran kepada ibu bapa mengenai betapa pentingnya penggunaan ilustrasi dalam bahan bacaan pendidikan terutamanya buku teks seterusnya kepada golongan kanak-kanak itu sendiri di mana ia memberi banyak manfaat kepada mereka dan pengetahuan tentang ilustrasi. Penyelidikan ini juga penting dilakukan kepada ibu bapa dan juga guru-guru di mana golongan ini merupakan orang yang memberi dorongan kepada anak-anak dan penting juga untuk kanak-kanak itu sendiri dalam menimba ilmu pengetahuan.

Kaedah dan metodologi : Pelbagai kaedah dan juga prosidur yang dijalankan untuk membuat penyelidikan ini dan biasanya kaedah yang digunakan adalah temubual, soal selidik, pembacaan, pemerhatian dan juga analisis. Bagi ibu bapa dan guru kaedah temubual dan soal selidik dilakukan dan soal selidik telah dijalankan di sekitar kawasan Syeksen 8, Shah Alam serta di kawasan Jalan 6, Bandar Baru Bangi. Seramai 100 orang yang disoal selidik. Pemerhatian dan analisis turut dijalankan begitu juga dengan kaedah pembacaan. Kaedah-kaedah ini dijalankan untuk mendapatkan maklumat yang lebih terperinci dan berkesan.

Secara kesimpulannya, dapatlah dikatakan bahawa daripada penyelidikan yang telah dijalankan, didapati sebanyak 95% daripada ibu bapa yang bersetuju dengan penggunaan ilustrasi dalam buku teks ini dan penulisan tesis ini memberi banyak pengetahuan di samping pengalaman-pengalaman baru yang dapat ditimba dan ini menjadikan pelajar berfikir lebih terbuka dan matang.

ISI KANDUNGAN

MUKA SURAT

Halaman Pemeriksa	
Penghargaan	i
Sinopsis	iii
Isi Kandungan	iv
Ilustrasi dan Gambar Rajah	vi

BAB 1 PENGENALAN

1.1 Pengenalan	1
1.2 Tujuan Penyelidikan	3
1.3 Objektif	4
1.4 Metodologi / Kaedah	5
1.5 Hipotesis	7
1.6 Kekangan / Skop Perbincangan	8
1.7 Penutup	10

BAB 2 PENULISAN DAN PENYELIDIKAN YANG BERKAITAN

2.1 Pengenalan	11
2.2 Definisi Ilustrasi	13
2.3 Sejarah Perkembangan Ilustrasi	16
2.4 Perkembangan Ilustrasi Di Malaysia	20
2.5 Kategori Ilustrasi	22
2.5.1 Ilustrasi Berbentuk Informatif	22
2.5.2 Ilustrasi Berbentuk Sugestif	23
2.5.3 Ilustrasi Berbentuk Dekoratif	24
2.5.4 Ilustrasi Berbentuk Representatif	25
2.6 Definisi Kanak-kanak	26
2.7 Psikologi Kanak-kanak	27
2.8 Definisi Pendidikan	28
2.9 Sejarah Penubuhan Dewan Bahasa dan Pustaka	30
2.10 Sejarah Penerbitan Bahan Bacaan Pendidikan Kanak-kanak	33
2.11 Media Yang Digunakan Dalam Ilustrasi Bahan Bacaan Pendidikan	
Buku Teks	38
2.11.1 Pensil dan Pensil Warna	38
2.11.2 Cat Air (<i>Water Colour</i>)	40
2.11.3 <i>Marker</i>	40
2.11.4 Pastel atau Kapur	41
2.11.5 Pen	42
2.11.6 Akrilik	43
2.11.7 Kertas	44
2.12 Teknik Penghasilan dan Kaedah Ilustrasi Yang Sesuai	44
2.13 Ilustrasi Fotografi Di Dalam Bahan Bacaan Pendidikan	49

BAB 3 ANALISIS DATA / MAKLUMAT

3.1 Pengenalan	52
3.2 Elemen Seni Reka Di Dalam Ilustrasi Buku Teks	54

3.2.1 Warna	55
3.2.2 Susun Letak	57
3.2.3 Imej	60
3.2.4 <i>Stroke</i>	61
3.3 Ilustrasi Dalam Bahan Bacaan Pendidikan Kanak-kanak	63
3.3.1 Diskriminasi Pendengaran	66
3.3.2 Diskriminasi Penglihatan	66
3.4 Konsep Ilustrasi Dalam Bahan Bacaan Pendidikan Kanak-kanak	67
3.5 Fungsi Ilustrasi Dalam Bahan Bacaan Pendidikan Kanak-kanak	72
3.6 Hubungkait Di Antara Bahan Bacaan Pendidikan Kanak-kanak Dengan Ilustrasi	80
3.7 Kesesuaian Penggunaan Ilustrasi Dalam Bahan Bacaan Pendidikan Kanak-kanak	82
3.8 Keberkesanan Penggunaan Ilustrasi Dalam Bahan Bacaan Pendidikan Kanak-kanak	84
3.9 Pandangan Ibu Bapa dan Kepentingan Ilustrasi Dalam Bahan Bacaan Pendidikan Kanak-kanak	93
3.10 Kebaikan dan Keburukan Penggunaan Ilustrasi Dalam Bahan Bacaan Pendidikan Kanak-kanak	101
3.10.1 Kebaikan	102
3.10.2 Keburukan	106
 BAB 4 PENEMUAN, CADANGAN DAN RUMUSAN	
4.1 Pengenalan	108
4.2 Penemuan Penyelidikan	109
4.3 Rumusan	116
4.4 Cadangan	118
 BIBLIOGRAFI	121
 RESPONDEN TEMUBUAL	124